

Warszawa, 21-03-2023 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Wojciech Brzozowski

IX.517.99.2023.PM

Pan
Waldemar Kraska
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze,

uprzejmie dziękuję za odpowiedź Pana Ministra z dnia 8 marca 2023 r. (l.dz. DLJ.07.8.2023.OK) w sprawie projektu ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta.

W piśmie z dnia 23 stycznia 2023 r. (l.dz. jw.) – wskazując, że w uzasadnieniu projektu ustawy nie podano przyczyn wyłączenia podmiotów wykonujących działalność leczniczą udzielających świadczeń opieki zdrowotnej osobom pozbawionym wolności – poprosiłem Pana Ministra o odniesienie się do powodów wprowadzenia takiej regulacji.

W udzielonej odpowiedzi omówiono aspekty organizacyjne więziennej służby zdrowia oraz zawarto kompendium stanu prawnego w przedmiocie opieki zdrowotnej sprawowanej wobec osób pozbawionych wolności. Przytoczono również zakres działania Biura Służby Zdrowia Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Z odpowiedzi nie wynika natomiast, dlaczego w procesie tworzenia prawa uznano, że konsekwencją odrębności organizacyjnej udzielania świadczeń zdrowotnych osobom przebywającym w zakładach karnych i aresztach śledczych ma być odrębność standardu jakości opieki

zdrowotnej i bezpieczeństwa pacjenta. Nie wyjaśnia ona również, z jakich powodów nie przewidziano odpowiedniego stosowania choćby części rozwiązań tej ustawy do osób pozbawionych wolności (np. w zakresie rejestrowania zdarzeń niepożądanych w trakcie lub w efekcie udzielenia bądź zaniechania udzielenia świadczenia opieki zdrowotnej więźniom).

Nie może umknąć uwadze, że art. 1 ust. 2 projektu ustawy, o którym mowa, nie był przedmiotem konsultacji z Rzecznikiem Praw Pacjenta, został bowiem dodany na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Rozwiązania te mogą budzić zasadnicze wątpliwości co do zgodności z konstytucyjnymi zasadami równego traktowania przez władze publiczne (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP) oraz prawem do ochrony zdrowia i obowiązkiem zapewnienia przez władze publiczne obywatelom, niezależnie od ich sytuacji materialnej, równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (art. 68 ust. 1–2 Konstytucji RP). Warto dodać, że Europejskie Reguły Więzienne¹ zalecają ścisłe powiązanie i integrację więziennej i powszechnej służby zdrowia oraz polityki zdrowotnej. Stanowią, że więźniowie mają mieć zapewniony dostęp do służby zdrowia dostępnej w kraju bez dyskryminacji ze względu na ich sytuację prawną (zob. reg. 40.1, 40.2 i 40.3). Niezwykle istotne jest też stanowisko Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, który konsekwentnie wskazuje, że więźniom należy zapewnić opiekę medyczną na poziomie porównywalnym ze standardem dotyczącym ogółu społeczeństwa².

Proces legislacyjny jest już bardzo zaawansowany: w dniu 9 marca br. ustawa została uchwalona przez Sejm, a 13 marca br. została przekazana do Senatu. Powstaje wobec tego pytanie, czy planowane jest ustanowienie w innych aktach prawnych, dotyczących opieki medycznej realizowanej przez podmioty lecznicze dla osób pozbawionych wolności, analogicznego lub zbliżonego do realizowanego przez powszechną służbę zdrowia poziomu ochrony pacjentów, z uwzględnieniem specyfiki udzielania świadczeń w warunkach penitencjarnych.

---

¹ Zalecenie Rec(2006)2-rev Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie Europejskich Reguł Więziennych, przyjęte przez Komitet Ministrów w dniu 11 stycznia 2006 r. na 952. posiedzeniu zastępców ministrów oraz zweryfikowane i zmienione przez Komitet Ministrów w dniu 1 lipca 2020 r. na 1380. posiedzeniu zastępców ministrów.

² Zob. zwłaszcza wyroki Wielkiej Izby ETPC: z dnia 23 marca 2016 r., Blokhin przeciwko Rosji, skarga nr 47152/06, pkt 137; z dnia 31 stycznia 2019 r., Rooman przeciwko Belgii, skarga nr 18052/12, pkt 147.

W związku z powyższym zwracam się ponownie do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o wskazanie powodów wprowadzenia wspomnianej regulacji oraz odniesienie się do przedstawionych powyżej wątpliwości.

Z poważaniem

Wojciech Brzozowski

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/